

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ดังรายละเอียดตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือ
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมราชนุสรณ์ อําเภอเมือง นครนายก จังหวัดนครนายก ปีการศึกษา 2553 จำนวน 3 ห้อง จำนวนนักเรียนทั้งหมด 120 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 โรงเรียนนวมราชนุสรณ์ อําเภอ เมือง นครนายก จังหวัดนครนายก ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1 ห้อง นักเรียนทั้งหมด 40 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างง่าย (simple random sampling) โดยการจับฉลากโดยใช้ห้องเป็นหน่วยในการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระคนตัว เรื่องขみ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระคนตัว เรื่องขみ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมราชนุสรณ์

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระคนตัวเรื่องhim ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวนราชนูสรณ์ เป็นแบบทดสอบปรนัยแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

รูปแบบและแบบแผนการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลอง โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระคนตัวเรื่องhim ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำมาใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 ที่เลือกเรียนปฎิบัติhim โรงเรียนนวนราชนูสรณ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โดยใช้รูปแบบ one group pre – test post - test design (ด้าน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 248-249) ปรากฏผลดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงรูปแบบการทดลอง One Group Pre – test Post – test Design

Pre – test	Treatment	Post – test
T ₁	X	T ₂

T ₁	หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน
X	หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ โดยใช้เอกสาร ประกอบการเรียน
T ₂	หมายถึง การทดสอบหลังเรียน

การสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

1. เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระคนตัวเรื่องhim ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตร สถานศึกษาโรงเรียนนวนราชนูสรณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระคนตัวเรื่องhim ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิเคราะห์เนื้อหาสาระและผลการเรียนรู้และตัวชี้วัด ตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเอกสาร

ประกอบการเรียน หลักการสอนปฏิบัติดนตรีไทย สำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษา และการวัดผลประเมินผล

1.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเอกสารประกอบการเรียน โดยศึกษาแนวคิด ทดลอง และหลักการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเอกสารประกอบการเรียน

1.3 ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเนื้หารายวิชาดนตรีไทย เรื่อง ขみ เพื่อ นำมา กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผลและสื่อการเรียนรู้ เล พฤษภาคม ในเรื่องทักษะการฝึกปฏิบัติขึ้นเบื้องต้น และโน๊ตเพลง ไทยที่เหมาะสมกับระดับชั้น

1.4 นำเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ขみ ให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา เสนอแนะใน เรื่องรูปแบบ เนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

(1) นายณัฐชัย จันทร์พรหมมา	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
(2) นางกาญจนा วงศ์มานุศิษย์	รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
(3) นางอรุณพร ทับทิมทอง	ครุวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
(4) นายธงไชย ใจดุรง่วงษ์	ครุวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
(5) นายวันชัย สุทธิสุข	ครุวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

1.5 นำผลของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญ

1.6 นำเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ขみที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปหาประสิทธิภาพ ของเอกสารประกอบการเรียน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการหาประสิทธิภาพ 3 ขั้นตอน ดังนี้

(1) ระยะที่ 1 ขั้นทดลองรายบุคคล (one to one testing) ผู้วิจัยได้นำเอกสาร ประกอบการเรียน ขみ โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรวมราษฎร์ จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนค่อนข้างอ่อนในวิชาดนตรี เพื่อหาข้อบกพร่องในด้าน เนื้อหา ภาษา ตลอดจนการดำเนินกิจกรรม ผลการทดลองเป็นไปดังนี้

1. นักเรียนมีความสนใจ และกระตือรือร้นในการเรียน
2. เนื้อหาบางตอนเข้าใจยาก
3. เนื้อหาบางตอนพบคำผิด

ในการทดลองครั้งนี้ได้ค่าประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ขみ (E_1/E_2) เท่ากับ $94.81/93.33$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน $80/80$ จึงได้นำเอกสารประกอบการเรียน ปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปทดลองในขั้นต่อไป

(2) ระยะที่ 2 ขั้นทดสอบรายกลุ่มย่อย (small group testing) เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษา ความหมายสมของเนื้อหา เวลา และการใช้ภาพประกอบ โดยนำเอกสารประกอบการเรียน เรื่องhim ไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวนราชนูสรณ์ จำนวน 9 คน โดยเลือกจากนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน กลุ่มละ 3 คน เพื่อหาข้อบกพร่องในด้านเนื้อหา ภาษา เวลา ตลอดจนการรูปแบบของกิจกรรม ผลการทดลอง ขั้นรายกลุ่มย่อย มีดังนี้

1. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในเอกสารประกอบการเรียนไม่ทันเวลา
2. ภาพที่ใช้ประกอบคำอธิบายไม่น่าสนใจ

ในการทดลองครั้งนี้ได้ค่าประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง him (E_1/E_2) เท่ากับ $92.59/95.00$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน $80/80$ จึงได้นำเอกสารประกอบการเรียน ปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปทดลองในขั้นต่อไป

(3) ระยะที่ 3 ขั้นทดลองภาคสนาม (field tryout and revision) ผู้วิจัยได้นำเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง him ที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียน จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวนราชนูสรณ์ ในสภาพห้องเรียนจริง ในการทดลองครั้งนี้ได้ค่าประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน (E_1/E_2) เท่ากับ $95.07/95.17$

2. แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระคนตระเรื่องhim ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนวนราชนูสรณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระคนตระเรื่องชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิเคราะห์เนื้อหาสาระการเรียนรู้แกนกลาง ตัวชี้วัด และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนปฏิบัติดนตรีไทย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดประเมินผล

2.2 วิเคราะห์หลักสูตรกำหนดหน่วยการเรียนรู้ จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ เวลา เรียน

2.3 ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิด วิธีการที่เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการปฏิบัติดนตรีไทยเพื่อให้เกิดทักษะคนตระเรื่อง จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สอนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่องhim ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียน นวนราชนูสรณ์ จำนวน 10 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาเรียนทั้งหมด 20 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

2.4 แผนการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้น จำนวน 20 แผน นำส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความยากง่าย ความเหมาะสมของเนื้อหา และความสอดคล้องกับตัวชี้วัด เวลา กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง ขみ ได้แก่

(1) นายบุญช่วย อันทรพรหมมา	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
(2) นางกาญจนा วงศ์มนุศิษย์	รองผู้อำนวยการสำนักงานพิเศษ
(3) นางอรุณพร ทับทิมทอง	ครุวิทยฐานะสำนักงานพิเศษ
(4) นายธงไชย ใจดุรงค์วงศ์	ครุวิทยฐานะสำนักงานพิเศษ
(5) นายวันชัย สุทธิสุข	ครุวิทยฐานะสำนักงานพิเศษ

ประเมินคุณภาพโดยใช้แบบประเมินมาตรฐานระนาบค่า(Rating Scale) 5

ระดับ (บุญชุม ศรีสะอด, 2545, หน้า 66)

คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ	4.51 – 5.00 หมายถึง	หมายความมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ	3.51 – 4.50 หมายถึง	หมายความมาก
คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ	2.51 – 3.50 หมายถึง	หมายความปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ	1.51 – 2.50 หมายถึง	หมายความน้อย
คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ	1.00 – 1.50 หมายถึง	หมายความน้อยที่สุด

รายการประเมินที่ถือว่าหมายความรวมมิค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 3.50 มาปรับปรุงแก้ไขตาม คำแนะนำ ของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำมาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนานา ราชานุสรณ์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยตนเอง เพื่อคุณความชัดเจนของการจัดกิจกรรมตามแผนการ จัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ขみ จม

2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจอีกครั้ง โดยในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นหมายความมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 โดยผู้วิจัยเลือกแผน การจัดการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ย 4.67- 5.00 และนำมาจัดพิมพ์เป็นฉบับจริงเพื่อนำไปใช้กับกลุ่ม ตัวอย่างต่อไป

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการ เรียนรู้ศิลปะ สาระคนตัว เรื่อง ขม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบทดสอบปรนัย แบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตร สถานศึกษาโรงเรียนนานา ราชานุสรณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระคนตัว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ในเรื่องการวัดและประเมินผล การสร้างเครื่องมือวัดผลทางการศึกษา เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2 ศึกษาวิเคราะห์ จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ สาระคนตัว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อนำไปสร้างตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อกำหนดจำนวนข้อสอบ ปรากฏผลดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงการวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้กำหนดจำนวนข้อสอบ

จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	จำนวนข้อสอบ ที่ออก	จำนวนข้อสอบ ที่ต้องการ
1. บอกประวัติความเป็นมาของhimได้	ประวัติเครื่องคนตัว (him)	2	1
2. อธิบายลักษณะ ส่วนประกอบของhimได้	ลักษณะและส่วนประกอบของเครื่องคนตัว (him)	8	6
3. อธิบายวิธีฝึกปฏิบัติการตีhimตามแบบฝึกได้	การฝึกปฏิบัติเครื่องคนตัว (him)	4	2
4. ปฏิบัติการตีhimตามแบบฝึกได้	การปฏิบัติเครื่องคนตัว (him)	5	4
5. ปฏิบัติการตีhimตามเพลงที่กำหนดได้	- การบรรเลงเพลงลาเวสี่บึงเทียน สองชั้น - การบรรเลงเพลงลาวดวงเดือน สองชั้น	4	3
6. บอกประวัติความเป็นมาของเพลงลาวดวงเดือน สองชั้น และเพลงลาเวสี่บึงเทียน สองชั้นได้	ประวัติเพลงลาเวสี่บึงเทียน สองชั้น ประวัติเพลงลาวดวงเดือน สองชั้น	3	2
7. มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติดนตรีไทย	- ความตั้งในการฝึกปฏิบัติ/บรรเลงhim	2	1
8. อ่านโนํตเพลงที่กำหนดได้	- เพลงลาเวสี่บึงเทียน สองชั้น - เพลงลาวดวงเดือน สองชั้น	2	1

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งผู้จัดได้คำนึงถึงความยากง่าย และความเหมาะสมกับนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยสร้างแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 1 ฉบับ จำนวน 30 ข้อ โดยคัดเลือกใช้จริง 20 ข้อ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน ซึ่งใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียน และเมื่อใช้เป็นแบบทดสอบหลังเรียน ผู้รายงานได้ใช้ข้อสอบชุดเดิมแต่ใช้วิธีสับตัวเลือก

3.4 นำแบบทดสอบที่ผู้จัดสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านตัวเลือก ตัวลงความถูกต้องของเนื้อหา และการวัดผลประเมินผล โดยใช้ชั้นนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับมาตรฐานคุณภาพการเรียนรู้ (IOC) (สมนึก กพทพิธนี, 2546, หน้า 218 - 220) ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน คือ

(1) นายบุญช่วย จันทร์พรหมมา	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
(2) นางกาญจนा วงศ์มานุศิษย์	รองผู้อำนวยการสำนักงานพิเศษ
(3) นางอรุณพร พับพิมทอง	ครุวิทยฐานะสำนักงานพิเศษ
(4) นายชงไชย ใจดุรง่วงษ์	ครุวิทยฐานะสำนักงานพิเศษ
(5) นายวันชัย สุทธิสุข	ครุวิทยฐานะสำนักงานพิเศษ
- โดยมีเกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นสามารถวัดได้ตามมาตรฐานคุณภาพ

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นสามารถวัดได้ตามมาตรฐานคุณภาพ

ให้คะแนน - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่สามารถวัดได้ตามมาตรฐานคุณภาพ

3.5 นำข้อแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ข้อมูล หาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับมาตรฐานคุณภาพ

3.6 นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและได้ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้สอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวนราชานุสรณ์ จำนวน 30 คน

3.7 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์เป็นรายข้ออีกครั้ง เพื่อหาค่าระดับความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ $0.47 - 0.67$ และเดือดค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.46 ขึ้นไป

3.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระคณิตศาสตร์ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR - 20 (Kuder Richardson) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 215) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

3.9 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนนวาราชานุสรณ์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน จำนวน 10 แผ่น ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง ซึ่งไม่รวมในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีขั้นตอนในการสอน ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (pre - test) โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนก่อนการสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ เวลา 1 ชั่วโมง โดยให้นักเรียนเลือกทำแบบทดสอบและบันทึกคะแนนเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล

2. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน และให้นักเรียนปฏิบัติกรรมระหว่างเรียน จนครบ 10 แผ่น โดยใช้เวลาแผนละ 2 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง ปรากฏผลดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 แสดงวัน เดือน ปี เวลา จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ที่สอน

แผนการจัดการเรียนรู้	วัน เดือน ปี	สาระการเรียนรู้	ชั่วโมง
1	17 พ.ค. 53	ประวัติความเป็นมาของขึ้น	2
2	24 พ.ค. 53	การฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรี ขึ้น เมืองต้น (1)	2
3	7 มิ.ย. 53	การฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรี ขึ้น เมืองต้น (2)	2
4	14 มิ.ย. 53	- ประวัติความเป็นมาเพลงล้าวเสี่ยงเทียน สองชั้น - ฝึกปฏิบัติเพลงล้าวเสี่ยงเทียน สองชั้น (ท่อน 1)	2
5	21 มิ.ย. 53	ฝึกปฏิบัติเพลงล้าวเสี่ยงเทียน สองชั้น (ท่อน 2)	2
6	28 มิ.ย. 53	บรรเลงเพลงล้าวเสี่ยงเทียน สองชั้น	2
7	5 ก.ค. 53	- ประวัติความเป็นมาเพลงล้าวดวงเดือน สองชั้น - ฝึกปฏิบัติเพลงล้าวดวงเดือน สองชั้น (ท่อน 1)	2
8	12 ก.ค. 53	ฝึกปฏิบัติเพลงล้าวดวงเดือน สองชั้น (ท่อน 2)	2

ตารางที่ 3.3 แสดงวัน เดือน ปี เวลา จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ที่สอน (ต่อ)

แผนการจัดการเรียนรู้	วัน เดือน ปี	สาระการเรียนรู้	ชั่วโมง
9	19 ก.ค.53	ฝึกปฏิบัติเพลงลากาดวงเดือน ส่องชั้น (ท่อน 3)	2
10	26 ก.ค.53	บรรเลงเพลงลากาดวงเดือน ส่องชั้น	2
รวม			20

3. หลังจากสิ้นสุดการทดลองคราวที่ 10 แผนผู้จัดทำกราฟทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Post-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างอิกรั้ง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุดเดียวกันที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน ซึ่งผู้จัดได้ใช้วิธีสลับตัวเลือกใช้เวลา 1 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษานี้ มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- หาค่าสถิติพื้นฐาน
- วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระคนดี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้ สูตร E_1/E_2 (เพชรัญ กิจระการ, 2544, หน้า 44-52)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

- 1.1 หาค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตรดังนี้ (ด้าน สายศ แล้วอังคณา สายศ, 2543, หน้า 306)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนคนทั้งหมด

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตรดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 104)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด ยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนคนทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพครื่องมือ

2.1 หาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนโดยใช้สูตร E_1/E_2 (เพชรจุก กิจระการ, 2544, หน้า 44-52) มีสูตรดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพด้านกระบวนการ
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนระหว่างเรียนของนักเรียนทุกคน
 A แทน คะแนนเต็มของเอกสารประกอบการเรียนทุกแบบฝึก
 n แทน จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\sum Y}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์
 $\sum Y$ แทน คะแนนรวมของคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 n แทน จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

2.3 หาคุณภาพของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยคำนวณหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น

2.3.1 ความยากของข้อสอบ (Difficulty) คำนวณได้จากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 184)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P คือ ระดับความยาก
 R คือ จำนวนผู้ที่ทำข้อสอบนั้นถูก
 N คือ จำนวนผู้ที่ทำข้อสอบนั้นทั้งหมด

2.3.2 ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อ คำนวณได้จากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 186)

$$R = \frac{U}{n_u} - \frac{L}{n_L}$$

เมื่อ r คือ ค่าจำนวนจำแนกของข้อสอบ
 U คือ จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มคะแนนสูง
 L คือ จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มคะแนนต่ำ
 n_u คือ จำนวนนักเรียนกลุ่มคะแนนสูง
 n_L คือ จำนวนนักเรียนกลุ่มคะแนนต่ำ

2.3.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยหาค่า KR-20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 215) คำนวณได้จากสูตร KR-20

$$r_{tt} = \left[\frac{n}{n-1} \right] \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} แทน สัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ
 n แทน จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ
 p แทน สัดส่วนของผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ
 q แทน สัดส่วนของผู้ตอบผิดในแต่ละข้อ = 1-p
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของผู้ตอบ

3. สกิตที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้สกิต t-test แบบ Dependent โดยใช้สูตร ดังนี้ (นรนล ศตวุฒิ และคณะ, 2544, หน้า 135)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ t แทน การทดสอบความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
 D แทน ความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน
 แต่ละคน
 $\sum D$ แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
 ของนักเรียนทุกคน
 D^2 แทน ความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน
 แต่ละคน ยกกำลังสอง
 $\sum D^2$ แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
 ของนักเรียนแต่ละคน ยกกำลังสอง

$(\sum D)^2$ แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลัง
เรียนของนักเรียนทุกคนยกกำลังสอง

$n \sum D^2$ แทน จำนวนนักเรียนคูณผลรวมของความแตกต่างของคะแนน
ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคน ยกกำลัง

สอง

$n-1$ แทน จำนวนนักเรียนหักหนึ่งลบด้วย 1